

Лідія Кудрявцева, Agroexpert (Нідерланди – Україна)

ЯК ПОДОРОЖУЄ ВРХ

Купуючи за кордоном високопродуктивних телиць, мусите подумати й про те, як доправити їх до свого господарства.

Як організовано підприємство з доставки ВРХ, журналісти з багатьох країн Європи, Азії та Близького Сходу побачили на прикладі одного з господарств Голландії. Прес-тур відбувся за сприяння інформаційного центру з підтримки молочного скотарства Нідерландів Veergo Holland.

В Україні цей бізнес не набув поширення. Може, тому, що вивозити не було чого: українська генетика ВРХ була спрямована більше на кількість (видів, підвидів, регіональних типів тощо), а не на якість, однак, досвід роботи одного з європейських підприємств із доставки тварин може бути цікавим і для наших фермерів.

Родинний бізнес

Родина ван Доммелен з міста Ворден (Нідерланди) займається перевезенням худоби вже кілька десятків років. Дід нинішнього власника Генка ван Доммелена був фермером. Його батько започаткував бізнес із перевезення худоби у 1948 році і мав уже три власні машини для транспортування тварин. Один трак вміщує 35–37 корів. Генк допомагав батькові з 12 років. З 1980 став власником бізнесу. Минулого року пан Генк придбав свій сьомий трак, збудований за його власним проектом. Ця двоповерхова фура якнайліпше пристосована для потреб тварин, які іноді мусять проводити у незвичних умовах не одну добу. Головне, щоб під час подорожі тварини не зазнавали зайвого стресу, який неминуче позначиться на їхньому здоров'ї та продуктивності.

Якщо замовник мешкає за морями-океанами, фірма Генка ван Доммелена організує «пере-

Гордість Генка ван Доммелена – двоповерховий трак

праву», доставляє вантаж до порту своїми траками й переміщує корів на зафрахтовані судна. Наприклад, якщо пункт призначення знаходиться у Марокко, то корів машинами доправляють до Марселя (Франція), а далі везуть пароплавом до берегів Марокко.

Найбільшими покупцями голландської худоби є Росія та Марокко

Окрім власне транспорту, Генк має карантинні ферми, де телиці (купують здебільшого саме телиць або нетелей) відбувають певний термін перед відправленням до свого нового дому в країні клієнта-покупця. Підприємець орендує кілька сусідніх ферм, власники яких покинули займатися молочним скотарством. Рентабельність цього бізнесу в Голландії становить близько 5%, квоту на виробництво молока потрібно щороку купувати, тому останнім часом дрібні фермери шукають інших способів заробітку. Тож Генк ван Доммелен наразі має у своєму розпорядженні 900 місць для худоби.

Перед дорогою – карантин

Діяльність сільськогосподарських підприємств регламентована Міністерством сільського госпо-

дарства і риболовства Королівства Нідерланди. Господарство Генка ван Доммелена сертифіковане і перебуває під постійним контролем інспекторів. Уповноважені міністерства відвідують ферми кожні 10 днів, обов'язково присутні під час приймання та відправлення кожної партії ВРХ. Тривалість карантину залежить від вимог ветеринарної служби країни-замовника, зазвичай від 21 до 30 днів.

Генк ван Доммелен

На фермі, що розташована поряд із будинком господаря, можна одночасно утримувати до 350 голів. Вона має 4 секції, які можуть бути повністю ізольовані одна від одної. Таким чином на фермі є можливість утримувати 4 групи тварин із різним статусом здоров'я і створювати їм адекватні

Група телиць очікує на відправлення до Марокко

умови. Годують комбікормами, сіном. Є доїльна зала. Отримане молоко згодують худобі. Обслуговує ферму родина Генка — дружина, син та сестра.

Телиці прибувають у господарство Генка ван Доммелена з різних куточків Голландії. Їх оглядає ветеринар і робить тваринам ін'єкції, аби вони почувалися спокійно. Всі необхідні щеплення має зробити власник тварини. Протягом карантинного терміну корів лише тестують на наявність певних хвороб відповідно до вимог клієнта, як-от, коров'ячий сказ, блутанг тощо. Підозрілих тварин

негайно ізолюють, вибракуваних за рішенням ветеринара ліквідують, не повертаючи власникові. «Звідси для корів є лише два шляхи, — говорить хазяїн, — до замовника або на бійню».

Все, що завозиться ззовні, дезінфікують, підстилку спалюють. Тож покупцеві не слід перейматися через можливість отримати хвору корову.

Коли автобус із журналістами залишав подвір'я господи ван Доммелен, його колеса були автоматично обприскані дезінфікувальним розчином із прокладеного в асфальті пристрою. ■

Група журналістів на подвір'ї господарства ван Доммелен